

İÇİNDEKİLER

4 | Merhaba

5 | Payitahtın İki İncisi

6 | İnanç Abidesi

7 | Ben Olmayan Benler

8 | Adalarda Edebiyat

9 | Anladım ki...

10 | İnsanlığa Veda

11 | Çiçekli Bahçe

12 | Bir Kitap Okudum

13 | Ufak Hatalar Göz Çıkarmaz Söz Çıkarır

14 | Müzeyyen Abla ve Maltepe

20 | Bir Mezunun Gözünden Lise

Öyküler

Editörden

- 21 | Yol Tutkusu
- 22 | Çoklu Röportaj
- 25 | Dergi Duvarı
- 26 | Kapı Kapı İstanbul
- 27 | Bir Resim Bir Yorum
- 28 | Dostlar ve Dostluklar
- 29 | Bir Yalnız Ağaç Hikayesi
- 30 | Renkli Hayatlar, Sönük Ölümler
- 32 | Ne Olursa Olsun...
- 33 | Sokaklarda İstanbul
- 34 | Kriminal Sorular
- 35 | Yağmurlar Bilirim
- 36 | Kuşlar Ve Yalnızlık

Belki kalın bir sis örtüsünün altında çırpınan Haliç'e terk edilmiş o vapurun iflah olmaz yalnızlığına, belki göz kapaklarındaki ağır ve paslı bir uykuya direnen rüyasız adamların Galata Köprüsü üzerinde yazılan öykülerine sığınmıştı çocukluğumuz. Çok bulutlu ve yağışlı geçen günlerin tekrarındaki kasvet, boğazımızda düğüm düğüm; kalemimizin ucunda toprak toprak birikiyordu. Sonra: "Her zorlukla beraber bir kolaylık vardır!" müjdesinin kalbimize dökülen serinliğini hissettik. Sararmış sayfaların tozlarında yitirdiğimiz dizeler, sarıklı mezar taşlarının gövdelerine nakşedilmiş satırlar doğrulttu istikametimizi.

Sorduk, sorguladık, kızdık, yargıladık! Evelemerde nefsimizi çektik sığaya. Kendi denizini arayan bir ırmağın telaşıyla yol aldık bazen, kimileyin toprakla visaline mutlak bir imanla bağlanan yağmurun sükunetiyle. Arta büyüyeye çoğalan bir sual fırtınası önüne kattı olanca gücüyle bilincimizi: "Neden gülümseyen yüzle poz vermezdi hiçbir şair, niçin 'mutluluğun resmi çizilemezdi', ne diye bir kıymık gibi saplanırdı ruhumuza bazı mısralar, niye oyunun en güzel yerinde eve çağırırdı annemiz?"

Soru işaretleri bir çengel gibi tutunsa da zihnimize, ihtiyar bir kayıkçının bileklerindeki kudret ve yüreğindeki inançla yol alamaya azmettik ateş denizinde. Rüyalarımıza sızan ışıklı yaz bahçelerinin hayaliyle koşturduk sayfalar arasında. Çocukluğumuzun vaat edilmiş cennetinde bıraktığımız en sıcak tebessümleri devşirdik efsanelerden. Sirkeci hamallarının nasırlı avuçlarında kıvranan çay bardağının buğusu kondu bazen dallarına mısralarımızın. Ara ara, bıçkın bir kabadayı eskisinin ağırbaşlı adımlarında çiçeklendi şiirlerimiz. Hayata sevdalı olmanın "daha çok yaşamak" olmadığını haykıran güngörmüş bir bakış misali dinledik nabzını hayatın parmak uçlarımızda. Dizlerinde salladığı haylaz vapurları her sabah uyandırıp bir kıydan diğer kıyıya selamleyen denizin yosun kokan rüzgarlarını topladık avuç avuç. Şehrin gözlerinde bir çapak gibi duran gökdelenlerin ürküttüğü kuşlar kondu pervazlarına cümlelerimizin. Han misali şol âleme konup göçen dervişlerin, âşıkların ve şairlerin yaralı bakışlarına sardık uykularımızı. Güzel bir mısranın, özgün bir imgenin, sıra dışı bir çağrışımın izini sürdürdük öğrencilerimizle. Sizlere; her sayfasında yeni bir heyecan, göğüs kafeslerinize sığmayan bir solukla takip edeceğiniz metinler sunmanın derdiyle hareket ettik. Okuma eylemiyle zenginleşen dimağlarını yazarak anlamlandıran cevval genç kalemlerimizin gayretleriyle yeni sayımızı hazırladık.

Edebiyatı bir yaşam tarzı, bir bakış açısı, estetik bir tavır ve klas bir duruş olarak içselleştiren yetenekli öğrencilerimizin emekleriyle yayın hayatını devam ettiren dergimizi sizlerle buluşturmanın heyecanını derinden hissediyoruz. Daha nice sayılara ulaşma temennileriyle hepimizi selamlıyoruz.

MERHABA!

Bilgi'nin beş seçeneğe mahkûm edilip sınavlarda çıkma ihtimali üzerinden kıymetlendirildiği, edebî eserlerin yoğun bir zihinsel süreçle anlamlandırılmak yerine sosyal portallarda paylaşılarak beğeni toplama aracına dönüştürüldüğü zamanlarda yaşıyoruz. Sözün, şiirin, irfanın ve hikmetin günümüz insanındaki karşılığı zayıfladıkça hayatı anlama ve tanıma çabalarımız da hezimetle sonuçlanıyor. Bu menfi manzarayı ters yüz edip bilgiyi önemseyen, kutsayan, anlamlı ve değerli bulan zamanlara özlemimizi haykırmak için dergimizi bir fırsat olarak belledik hep.

Eğitimin dönüştürücü gücünün öğretim faaliyetlerini de desteklediği bir modelin doğruluğuna inandık. Aristo'nun: "Akıllı eğitim kalbi eğitmek insanı felakete götürür. Vicdan sahibi olmadan bilgi sahibi olmak insanı canavarlaştırır!" sözüyle sistemleştirdiği felsefeyi imkân ve fırsatlarımız ölçüsünde tatbik etmeye çabalyoruz. Bu anlayışın yerleşmesi için yürüttüğümüz edebî faaliyetlerin, öğrencilerimizin kişiliklerini şekillendirme hususunda ne denli olumlu katkılar sunduğunu yakinen müşahede ediyoruz.

Kültür ve edebiyatın mucizevi atmosferini teneffüs eden ve paylaşımlarını okul dergimizde siz değerli okuyucularımıza sunan genç kalemlerimiz; bizler için bir ümit ışığı, bir övünç vesilesidir. Bu değerli faaliyetlerini icra ederlerken her an kültürel açıdan zenginleşip geliştiklerini izlemenin sevincini ve gururunu da taşıdığını ifade etmek isterim. "Edebiyat, zihni dekore eder." özdeyişinin dile getirdiği hakikatin, öğrencilerimizin ifade kabiliyetleri ve fikir olgunlukları üzerindeki tesirlerini gözlemlemek bizim için ayrıca bir kıvanç kaynağı olmuştur.

Bu bağlamda, özverili ve samimi çalışmalarıyla dergimizin bu sayısının sizlerle buluşmasına vesile olup katkı sunan tüm öğrencilerimi bir kez daha tebrik ediyorum. Bir sonraki sayıda buluşmak ümidi ve heyecanıyla...

Kenan KARACA
Okul Müdürü

PAYİTAHTIN İKİ İNCİSİ

Ben bu eşsiz kentin güzelliğini tamamlayan ışıltılı bir gerdanlığım. Ayasofya'yım ben. Geniş kubbem gökyüzünden aldı ilhamını. Güzelliğim, yağmacıların yüreklerindeki öfkeyi uyandırıp iki kez yıktırıldım. Bugünkü ihtişamım, iki usta mimarın hünerli elleriyle şekillendi. Evet, beni inşa etmeye bir tek mimarın kudreti ve hayal gücü yetmedi. İmparator Justianus, açıldığı gün parlak mermerlerime ilk kez ayak bastığımda hayranlık ve hayretle haykırdı: "Ey Süleyman, seni geçtim!" Sonra bu şehrin asıl sahibi dokundu taşlarım. Şehri fethettiği gün kubbeme çıktı ilkin. Latinlerin harap ettiği kubbemi bürüyen otlara bakıp ağladı, kederinden içli bir beyit mırıldandı. Beni tekrar o ışıltılı günlerime kavuşturdu. Kırımı, pasımı, duvarlarımda biriken örümcek ağlarını giderdi. Asırlarca inanmış gönüllerden kopan samimi dualar birikti kubbemde. Fakat çok yalnızdım. Eşsiz güzelliğim beni yalnızlaştırmıştı. Bin yıldan fazla sürdü bu yalnızlık ızdırabı. Ta ki Sultan I. Ahmet beni bu dertten kurtaracak ruh ikizimi tam karşımda yükseltmeye karar verene dek. Onu çok bekledim. Ama beklediğime de değdi doğrusu. Karşımda Sultan Ahmet Camii vardı bundan böyle. Ben, yani Ayasofya artık mahkûm değildim simsiyah bir yalnızlığa. Müezzinler minarelerimizden karşılıklı olarak okurken o ilâhi daveti, biz de ruhumuz sarmaş dolaş gideriyorduk hasretin ve yalnızlığın ağır yükünü.

Ben Sultan Ahmet Camii'yim. Ayasofya'nın onulmaz kederini sezen Sultan, onun güzelliğine eş bir mabet yaptırmak istediğinde Sultan'ın ve mimarların zihninde inşa edildim ilkin. Yerimde bir saray vardı. Önce o yıktırıldı. Sonra temellerime dualar, inanan insanların bitmek bilmeyen azmi dökülerek günbegün yükseldim. Tüm bunlar olurken içimde de bir korku büyüyordu. Acaba Ayasofya'ya âşık olan İstanbullular bana yüz verecekler miydi? Yoksa ben bu güzelliğimin içinde bir ıssızlığa mı mahkûm edilecektim. Muhteşem bir açılıştan sonra korkularımın yersiz olduğunu anladım. Vefalı İstanbullular hem dostum Ayasofya'yı hem beni her vakit coşkulu kalabalıklarla sevindirdi. Her vakit namazında bülbül sesli müezzinlerin ezanları okunurken minarelerimizden, bizim de sevdamız artarak devam etti. Bağlılığımıza, her doğan gün şahitlik ediyordu. İstanbul'un kusursuz güzelliğine iki göz alıcı nakış olduğumuz için ne kadar mesudum bir bilseniz. Son sözüm şu olsun isterim: "Allah kubbelerimizden, minarelerimizden yükselen ezan ve duaları dindirmesin ve bizi sonsuza dek birbirimizden ayırmasın."

İNANÇ ABİDESİ

Neye inandıysa onu korkusuzca, hapse girmeyi hatta ölümü bile göze alarak savunmuş biriydi o. Hiçbir koşul altında taviz vermeyen bir inanç anıtıydı. Onu tanıtmak için hangi sıfatı kullansak eksik kalır. Tarihçi, fikir adamı, şair, romancı, hikâyeci, gazeteci, siyasetçi... Mısraları, atlıyı atından indirecek denli sarsıcı; eleştirileri, muhataplarını alaşağı edecek kadar keskin; romanları, en usta edebiyatçıları gıpta ve kıskançlıkla baktracak derecede usturuplu idi. Kaynak sayılabilecek ilmî eserler kaleme alan bir Türkologdu aynı zamanda. Çok yönlü, derinlikli, ustaca bir bakıştı o hayata.

Osmanlı'nın yıkılışına şahit olunan karanlık yıllarda İstanbul'da doğmuş, İstanbul Sultanisi'nden Askerî Tıbbiye'ye girmiş, Türkçülük sevdası yüzünden çok sevdiği tıbbiyeden ayrılmak zorunda kalmıştı. Hayatını devam ettirebilmek için birçok işte çalışmış, "Bize Bir Gençlik Lâzım" başlıklı makalesiyle geçmişine bağlı, köklerine sadık fakat aynı zamanda Batı'nın tekniğini örnek alan gençliğe olan özlemini dile getirmiştir.

Yazmak, onun için kendini ifade etme biçimiydi. İlk yazılarını kendi dergisi "Atsız Mecmua"da çıkaran bu dava adamı bir süre Fuat KÖPRÜLÜ'nün asistanlığını yapmış, üniversitedeki görevinden ayrılmak zorunda kalınca öğretmenliğe devam etmiştir. Edirne'deki öğretmenlik yıllarında "Orhun" dergisini yayımlayan Atsız, yazılarından ötürü Turancılık davasıyla yargılanmıştır. Tahliyesinin ardından maddi sıkıntılar çekmiş ve kitaplarını bile satmak zorunda kalmıştır. Dava aşkı ve yazma tutkusu hiç bitmeyen yazar, kısıtlı imkanlarıyla "Orkun" ve "Ötüken" dergilerini çıkarmış, siyasi kişiliğinden en ufak bir taviz vermemiştir.

"Tarihimizle övünmek hakkımızdır." diyerek Türk tarihine sığınmanın bizi geçmişe saptamak yerine sağlam bir geleceğe taşıyacağına inandı. Sırf yaşam kaygısı ve kendi çıkarları için inandığı değerlere ihanet etmedi. Aleyhindeki kara propaganda ve haksız suçlamalar nedeniyle pek çok ciddi sağlık sorunlarına ve ilerlemiş yaşına bakılmadan hapis hane koşullarına atıldı. "Kahramanlar can verir/Yurdu yaşatmak için." dizelerinde belirttiği gibi vatan aşkı ve Türklük ideali için pek çok çileye göğüs gerdi. Sefalet ve sıkıntılarla dolu hayatı 11 Aralık 1975 Perşembe günü geçirdi kalp kriziyle son buldu.

"Sevginin niçini olmaz ki efendim! Düşünsem makul bir sebep bulabilirim. Fakat bu, hakiki sebep olmaz." cümlesindeki gibi nedensiz, koşulsuz ve nihayetsiz bir sevdıyla bağlanmıştı ülküsüne.

Cenaze namazı kılındıktan sonra imamın: "Merhumu nasıl bilirdiniz?" sorusuna dönemin ünlü düşünürü Fethi GEMUHLUOĞLU'nun verdiği cevap kadar onu doğru özetleyen bir cümle yoktur:

"BU MUSALLA TAŞI NİHAL ATSIZ KADAR GERÇEK BİR ER KİŞİYİ AZ GÖRMÜŞTÜR HOCAEFENDİ!"

Saygı ve minnetle andığımız Nihal ATSIZ'ın biz gençlere mirası olan bir cümleyle yazımı noktalamak isterim: "Bize bir gençlik lazımdır. Temelinde cehalet, duvarlarında riya, tavanlarında dalkavukluk bulunmasın."

BEN OLMAYAN BENLER

Tüfek sesine benzer bir gürültüyle uyandım. Gözlerimi açtığımda tanımadığım bir odadaydım. Vücudum kaskatı kesilmişti. Zorlasam da hareket edemiyordum. Oda soğuktu, çok soğuktu. Gözlerimi açana kadar üşümüyordum veya üşüdüğümü hissetmiyordum. Sanki her şey gözlerimi açınca başladı. Soğuk, tüfek, bedenim...

Bir süre bekledim. Tüfekten çıkan kurşun sesleri kesilip kesilip başlıyordu. Tek tek ateş ediyordu biri. Sanki nefretini kusuyormuş gibiydi. Bütün öfkesini tek tek çıkarıyor, kurşun sıktığı kişiyi yavaş yavaş ölüme sürüklüyordu. Artık dayanamıyordum. Sıktığı her kurşun sanki kafama isabet ediyordu. Olduğum yerden kalkmaya çalıştım, hareket ettikçe canım acıyordu. Sonunda başardım, ayağa kalktım. Gördüğüm gerçek olamazdı. Kafamı çevirdiğim her yerde ben vardım. Yatağın önünde, ayakta dikilmiş duran bir ben vardım. İnanamıyordum. Bu bir rüyaydı değil mi? Gerçekten böyle bir durum olsaydı bilirdim buraya nasıl geldiğimi ama ben hiçbir şey hatırlamıyordum. Ayağımı sürüyerek yürümeye çalıştım. Ben hareket ettikçe etrafımdaki görüntüler de dönüyordu. Ben olmayan bana doğru yaklaştım. Dokunmaya çalıştım ama elimi uzatınca kayboldu. Ben yok oldum. Bir diğer bana dokunmaya çalıştım. O da kayboldu. Anlamamıyordum bir türlü. Az önce onlarcası olan benler şu anda yoktu. O esnada tekrar tüfeğin sesini duydum. İşte bir nefret ve öfke nöbeti daha! Sonrasında bir gıcırta işittim. Arkamı dönünce bana doğru açılan geniş kanatlı bir kapı gördüm. Yavaş yavaş açılıyordu ve sanki kapının ardından bir ses beni çağırıyordu. Yavaş ve tedirgin hareketlerle kapıya doğru yöneldim. İçeri girince soğuk bir hava ve tüfek sesi artmaya başladı. Etrafı incelemeye başlarken gördüm ki az ileride, elinde bir tüfek olan adam karşısındaki boşluğa durmadan sıkıyordu. İşte nefretin sahibi oradaydı. Ona ulaşmalıydım. Ben ilerlemeye çalıştıkça aslında ondan uzaklaştığımı fark ettim. Bu ses ve baş ağrısı bitmeliydi artık. Durmadan ilerledim. İşte şimdi o adamın yanındaydım. Olamaz, eli tüfekli adam da bendim. Gözlerimi açtığımdan beri tetiğe dokunan, boşluğa kursun sıkkan bendim. Seslenmeye çalışıyordum ama sesim boşlukta kayboluyordu.

Dikkatle bakınca boşluğa sıkılan yerde gençliğimin durduğunu anladım. Evet, oradaki gençliğimdi. Yaşı ilerlemiş olan ben, nefret ve öfkeyle gençliğime kurşun sıkıyordum. Nasıl bir durumun içinde olduğumu en başından beri anlamamıştım. Fakat şu an işler iyice karışmıştı. Soluk alıp vermelerimi bile hissedemez olmuştum. Buna izin veremezdim, öldüremezdi gençliğimi. Evet, kötüydü. Berbattı geçmişim. Herkesin hayatını mahvetmişim. Eski günlerimi hatırlamak istemiyordum ama mazimin bitirilmesine de izin veremezdim. Sonuçta benim şu an iyi bir adam olmamı sağlayan şey geçmişimden çıkardığım derslerdi. Yaklaştım bana doğru. Elinden tüfeği aldım. O nefretle dolu olan ben kayboldu bir anda. Gençliğim ile baş başaydım şimdi. Mazimin yok edilmesine izin vermemiştim. Şimdi ağır ağır bana doğru geliyordu gençliğim. İyice yaklaşmışken göz kapaklarım aralandı. Uyanmıştım. Sonunda gece bitmiş ve sabah olmuştu. Kalkıp işe gitmeliydim. Yapmam gereken iyilikler vardı. Geç kalamazdım.

Aleyna OĞUL / 11-C /1398

Bu metin 11-C sınıfında yaptırılan hikâye tamamlama çalışması için kaleme alınmıştır.

ADALARDA EDEBİYAT, EDEBİYATTA ADALAR

Herkese merhaba! Bu yazımda size adalarda yaşayan ve bize bu eşsiz yaşamlarından güzellikler sunan edebiyatçılarımızdan bahsedeceğim. Hiç düşündünüz mü: Edebiyatçılarımız neden ışıltılı şehir hayatından vazgeçip adalardaki sessiz hayatı tercih etmişlerdir? Her sanatçının kendine özgü bir gerekçeyle sığındığı ada hayatı, edebiyatımızın ünlü isimleri için de bir cazibe merkezi olmuş; bu yaşam onlara yeni bakış açıları sunmuş, onların eserlerini zenginleştirmiştir.

Reşat Nuri ile başlayarak bu ada hayatının lezzetini tadan sanatçılarımızı sizlerle paylaşmak istiyorum. Reşat Nuri; uzun süren öğretmenlik, müfettişlik ve ataşelik görevlerinden sonra aradığı huzuru Büyükada'da bulmuş, birçok yapıtında buradaki hayatından kesitler sunmuştur. Yazıldığı yıllarda büyük beğeni toplayan "Akşam Güneşi" romanına da ilham kaynağı olan Büyükada, yazarımız için hep bir mutluluk ve esin kaynağı olmuştur. Pembe panjurları ve zarif balkonuyla adanın en gözde köşklerinden birinde yaşayan yazar, adanın eşsiz

manzarasıyla ruhunu ve zihnini dinlendirmiş; sağlığı ve kalemi bu adada güç bulmuştur.

Adalar demişken Burgazada ile özdeşleşen Sait Faik'ten bahsetmemek olmazdı. Halkın ve edebiyat çevrelerinin derin bir sevgi duyduğu yazar; 1938'den itibaren her yaz mevsiminde adadaki evine gelmiş, 1945'ten itibaren ise hayatına tamamen Burgazada'da devam etmiştir. Hikâyelerinin çoğunda olay Burgazada'da geçer. Onu; öykülerinde, bazen adanın ıssız ve sık ağaçlıklı yollarında çakısıyla kalemini yontarken; bazen nereden geldiği belirsiz "Hişt, hişt!" sesleriyle hayata sınımsız bağlanmak için bir bahane bulurken görürüz. Artık adaya uğramayan kuşların bıraktığı geniş ve derin boşlukla hüzünlenirken rastlarız ona ara sıra. Kimi zaman da balıkçıların kayıklarına binip sonsuz mavilikte hüküm süren deniz yaşamının güzelliklerini kucaklar yazar. Yani ada hayatı onun hem iç dünyasını hem de eserlerinin içeriğini şekillendirmiştir desem daha yerinde olur diye düşünüyorum.

Heybeliada'da yaşayan Hüseyin Rahmi GÜRPINAR'ı tanımayanımız yoktur. Bu şöhretli yazarımız edebiyatımıza pek çok başyapıt kazandırmıştır. Sade bir dille yazmayı ilke edinen yazarın müzeye dönüştürülen evi edebiyatseverlerin bugün bile uğrak yerlerindedir. Kibar, titiz, evine bağlı biri olan yazarın ilginç zevklere sahip olduğunu da birçok kaynaktan okuyarak öğrendim. Örneğin: dantel örmesi, eldiven kullanmadan evin dışına çıkmaması, dikiş nakışı bir bayandan daha iyi bilmesi gibi. Kadınlar arasında geçen çocukluğundan ötürü kadınların iç dünyasını güçlü betimlemelerle dile getiren yazarımızın, adadaki köşkünü, Şıpsevdi adlı romanının satışından elde ettiği yedi yüz altınla yaptırdığı söyleniyor. Düzenli hayata olan düşkünlüğünden ötürü Heybeliada'da yaşamayı tercih eden Hüseyin Rahmi'nin hayatında "sessizlik" in önemli bir yeri varmış.

Yazıma son verirken bize bir vapur kadar uzakta olan adalara yapacağımız kısa ve rahat bir yolculukla hem adaların eşsiz manzarasını doya doya seyredeceğimizi hem de yazarlarımızdan kültür hayatımıza miras kalan müze evleri ziyaret edebileceğimizi hatırlatmak isterim.

ANLADIM Kİ...

- Anladım ki dünya insanın kafesidir. Tüm insanlar ise sadece parmaklıktan ibaret.
- Anladım ki yalnızlığa alışmak, insanın kendini tanımak için attığı en şık adımdır.
- Anladım ki okuyandan çok yargılayıp yorumlayabilen insan kendi gerçeğine ulaşır.
- Anladım ki sevgi, insan olarak doğan varlığı gerçek anlamda insana dönüştürür.
- Anladım ki doğan her gün yeni bir sayfa değil, bir önceki sayfanın müsveddesiymiş.
- Anladım ki insan çevresinin şekillendirmeye çalıştığı ve kendi olmak istediği kişi arasında araftadır.
- Anladım ki her gülüş mutluluk, her somurtuş hüznü değildir.
- Anladım ki bir soru'nun binlerce cevabı olabilir, kimi zaman ise bir cevap tek bir soruya mahkûmdur.
- Anladım ki konuşunca bilgili, susunca cahil olunmuyor.
- Anladım ki acılarımızı kapatmanın en bilinen yolu samimiyetsiz de olsa tebessümdür.
- Anladım ki çıkarlar, insanı bencilleştirip yok oluşa sürüklüyor.
- Anladım ki gizlenmenin en etkili yolu orta yerde olmakmış.
- Anladım ki bazen bilerek yenik düşmek ve böylece hayatımızdaki fazlalıklardan arınmak gerek.
- Anladım ki bir yolculuk için en önemli şey: Nereye gideceğin değil kiminle gideceğinmiş.
- Anladım ki o cellatlara çiçek demetleri de sunsam boğacaklardı beni.
- Anladım ki anlamak için bir ömür yetmez çoğu zaman.
- Anladım ki hayat insanı yormak için tüm imkanlarını seferber eder.
- Anladım ki mutsuzluk aşkın gölgesidir.
- Anladım ki her yalan, içinde bir miktar gerçeği barındırır.
- Anladım ki gereksiz sözcükler anlatımı, gereksiz insanlar hayatın anlamını sekteye uğratar.
- Anladım ki bağlılık bize devam edebilmemiz için yeterli sebepler sağlıyor.

İNSANLIĞA VEDA

Hayır, fark etmedin bile ya da her fark ettiğinde kendini kandırmakla o kadar meşguldün ki asla üzerinde düşünüp kafanı yormak istemedin. Her gün, içindeki sinsi hissi dindirmek için yazardan yazara, kitaptan kitaba atıyordun kendini. Onların seninle konuştuğuna, sana yol gösterdiğine çoktan inanmıştın. Kalbin umutsuzlukla kaplanmış hatta lanetli bir toprak gibi ektiğin hiçbir ümit tohumu ne yeşermiş ne meyve vermişti. Bazen bir dal çiçeğe durur gibi olsa bile kuruyup gidiyor ve kuruyan her dal umutsuzluğunu hızlandırıyor. Kitapların bir kaçış olmadığını anlamaya başladığında bu lanetli topraklardan tamamıyla vazgeçtin. Hislerin kuruyup gitti. Kalbinde artık ne sevgi ne özlem ne de aşk var. Kalbinin zamanla kutuplar kadar soğuk ve ıssız olduğunu hissetmeye başlıyorsun. Korkuyorsun, çünkü kalbindeki bu soğukluğu giderecek ne bir ateş ne de bu kışa son verecek bir güneşin var artık. Kalbindeki bu kış ile

başbaşasın ve çoktan donmaya başladın.

Filmlerdeki karakterlerle ortak yönlerinizi bulmaya bazen de oluşturmaya çalışıyorsun. “Yedinci Mühür” deki Antonius Block gibi ölümlerle bir oyun oynuyor, sorduğun sorulara cevap arıyorsun. Ama kulakların sağır gözlerin ise çoktan kör olmuş. Duymak istediğin cevabı duyuyor, görmek istediğin şeyleri görüyorsun sadece. İş, gerçeklere gelince bir sağırdan daha sağır, bir körden daha kör oluyorsun.

Geçmişin aklına geliyor. Diğer çocuklardan her zaman farklıydın. Bir çocuk için fazla düşünceli ve olgundun. Seni buna yaşantın zorladı, asla dolu dolu bir çocukluk geçiremedin. Matilda gibi erkenden büyüme zorunda kaldın. Tek fark: Hayat seni buna zorlamadı, sadece bir şeyleri değiştirebilecek gücünün olduğuna inanacak kadar aptaldın. Ya da saftın...Neticede her insan gibi hayata ve onun getirilerine karşı savaşılamazdın. “Üç Renk: Mavi” den Julie gibi artık yapman gereken tek şeyin hiçbir şey yapmamak olduğunu anlamıştın. Sadece bekleyip insanlığa dair her şeyin yanıp kül oluşunu seyretmek! Evet, yapman gereken tek şey bu!

Öleceksin ama gömülmeyeceksin! Çünkü yeniden doğacaksın. İnsanoğlunun ait olduğu tek yer toprağın altıdır, üstü değil. İşte bu yüzden gömülür insanlar. Sen mi? Hayır, söyledim ya; gömülmeyeceksin. Fikirlerin ve hislerin öldü, insanlığına dair her şey kurudu gitti. Bu yüzden dilediğin gibi yaşayabilirsin! Sahip olduğun ve insan olmanın getirdiği tüm yüklerden kurtuldun!..

ÇİÇEKLİ BAHÇE

Çiçekli bir bahçede yürürdüm salınarak
Yüzümde biraz keder, azıcık sürür.
Yaptıklarım içtendi, yapmacıksız
Bu yüzden güzelleşiyordu onca yol.

Kadirşinas bir insan ol derdim kendime.
Böylece ardından gelecekti bin kadim dost.
İçimde bir vaveyla dalgası,
Herkes bir şeye muhtaç diyordum;
Kimi dostluğa, sevgiye kimi, kimisi şükretmeye.
Herkes hayallere tutunmuş yürüyordu hayatı.

Karşılıksız yapınca ufacak bir yardımı,
Yolun sonundaki ışığı göreceksin.
İnsan sanıyor ki her şey bitimsiz,
Oysa her şeyin ve herkesin bir sonu var.
Unutmamayı başarabilirsen eğer:
Senin için de bir toprak parçası var.

Zeynep Sude ÇAKAR/ 538 /11-B

BİR KİTAP OKUDUM...

Güçlü bir kalem olan İngiliz yazar George Orwell'ın eseri olan bu kitap benim açımdan yazarın en başarılı yapıtı olmakla beraber çok farklı ve de incelikli bir eser. Yaşadığı dönemdeki Stalin Rusya'sını bu kadar korkusuzca ve ince ayrıntılara yer vererek aktarabilmesi taklit edilemeyecek bir başarıdır bence. Açıkçası yazarın zekası karşısında hayranlıkla kalakalıyorum.

Romanın içeriği hakkında ufak ipuçları vermem gerekirse, olay bir çiftlikte geçmektedir. Yazar kahramanlarını hayvanlar arasından seçerek sembolik sanatçıların sık başvurduğu bir teknik geleneği devam ettirmiştir. Çiftlikteki hayvanlar kendilerini sömüren insanlara başkaldırıp çiftliğin yönetimine el koyarlar. Amaçları eşit bir toplum yaratmaktır. Lakin kendi içlerindeki bazı akıllı domuzlar öne çıkarak önder takım olurlar. Bu lider kadro amacından saparak eşitlikçi bir yönetim yerine baskıcı bir diktatörlük kurarlar. Olayın devamını anlatmak yerine eseri okumanızı şiddetle tavsiye etmemin daha yerinde olacağını düşünüyorum.

Bu roman George Orwell'ın okuduğum ilk kitabı. Eseri, yazarın diğer kitabı olan "Bin Dokuz Yüz Sekse Dört" adlı romandan daha başarılı buldum. Büyük ihtimalle bu beğenimin nedeni: Amacından sapan ideolojilerin, düşüncelerin ve düşünürlerin toplumu hâlâ etkileri altında bırakmaları ve bu durumun insanın gündelik hayatını sabote etmesidir.

Esere eleştirel bir gözle baktığımda kitabın olumsuz bir tarafını görmem pek mümkün olmadı. "Reel Sosyalizm"i başarılı, çarpıcı ve ironik bir üslupla eleştiren yazarın yapıtını okuduğumda ortaokul sıralarındaydım ve kitabı bir peri masalı edasıyla okumuştum. Fakat zaman ilerleyip düşünce dünyam zenginleşince eserin politik bir masal olduğu kanısına vardım. Satırlarını soluksuz bir şekilde okuduğum bu eseri bitirirken en büyük hayalim ve ümidim George Orwell gibi yazarların sayısının artması ve onun korkusuz kalemile şekillenen eleştiri edebiyatının daha çok rağbet görmesidir.

UFAK HATALAR GÖZ ÇIKARMAZ SÖZ ÇIKARIR

Dil, sözcüklerin âdeta dans ederek karşı tarafa duygu ve düşüncelerimizin aktarılmasını sağlayan iletişim biçimidir. Tabii doğru kullanıldığı sürece... Hayranı olduğumuz, çok sevdiğimiz ve bizden aytı bir gezegende yaşıyormuş gibi düşündüğümüz ünlü sanatçılar acaba dili doğru kullanıyorlar mı? Hadi bakalım...

Dinlediğimiz ilk an saçma gelmeyen, daha sonra dilimize pelesenk olan o şarkıların sözlerini irdelediğimizde anlamsal açıdan pek çok kusurlarla dolu olduğunu siz de fark etmediyseniz şimdi başlıyoruz:

Çoğumuzun iyi bildiği Mustafa SANDAL'a ait ilk şarkıyla başlıyorum: AYA BENZER YÜREĞİM. Nasıl başlıyordu? Heh şey "Aya benzer yüreğim/ E doğal olarak takipteyim!" Sayın Mustafa Bey'e şunu sormak istiyorum müsaadenizle: Nesne eksikliğinin bir anlatımı bozuk ve kusurlu hâle getirdiğinden haberiniz var mı? Yani daha açık söyleyeyim: Takiptesiniz ama neyi? Ünlü şarkıcımıza bu belirtili nesne eksikliğinden ötürü yedi puan veriyorum.

Ve geliyoruz ikinci sanatçımızla onun yine bilinen şarkısına. Sevgili Tarkan, şu dönem elini eteğini eski kıvrak şarkılarından çeksen de geçmişte yaptığın dil hataları seni dönüp dönüp rahatsız edecek. Üzgünüm. Nasıl da kuzu kuzu yazdın o şarkıyı değil mi? "Ateşe verdim, yaktım da geldim." derken sence de fazla sözcük kullanıp ateşe vermenin zaten yakmak olduğunu fark edemedin mi? Bize edebiyat öğretmenlerimiz ilk şunu öğretir oysa: Gereksiz sözcük bir cümleyi anlatım bozukluğuna sahip kılar. Senin gibi bir stara bunu yakıştıramadık. Bu nedenle puanımız sekiz.

Geliyoruz üçüncü şarkımıza. Şimdi huzurlarınızda Yüksek Sadakat. Çok sevdiğim ve sık sık dinlediğim o güzel şarkısında anlamsal bir hata olacağını inanırım ben de düşünmezdim. Hatta fark edince yıkıldım ama insanoğlu işte. Boşuna dememişler: "Beşer şaşar." diye. Şarkıya bir göz atalım:

"Belki üstümüzden bir kuş geçer/Kanadından bir tüy düşer

İner döne döne gökyüzünden / Hiçbir yüz güzel değil senin yüzünden."

Bir hata yok gibi duruyor, değil mi? Ama cümlede birden fazla anlam ortaya çıktığı için açıklık ilkesine aykırı bir durum söz konusu. Bu da anlatımı ister istemez bozuk hâle getiriyor. Şöyle ki: "Hiçbir yüz senin yüzünden daha güzel değil." mi demek isteniyor yoksa "Senden ötürü hiçbir yüz güzel olarak nitelendirilemez" mi demek isteniyor. Orası muamma. Şöyle bir düşününce aslında az uyanık değilmişsiniz, bir taşla iki kuş misali tek cümleyle iki anlam yansıtmışsınız. Bu zekice hatadan dolayı -şarkıyı da sevdiğimi katarsak- dokuz puanla sizi yerinize uğurluyoruz.

Ve geliyorum sonuncu şarkıyla şarkıcımıza. Tarzını ve müzikal kalitesini çok beğendiğim Funda ARAR Hanımefendi! Size yakışıyor mu bu acaba?

"Ekmeğe tuz banmak/ Yokluğuna alışmak

Her derdin çaresi var / En zor şey unutmak. "

Görüldüğü üzere ilk mısradaki anlatım bozukluğu çok açık. "Ekmeğe tuz banmak" nasıl bir şey hiçbir fikrim yok doğrusu. "Ekmeğin tuza banması" olacaktı doğrusu. Bu deyimini de Nâzım Hikmet' in bir şiirinde mükemmel bir üslupla kullanılırken görüyoruz zaten:

"Seviyorum seni ekmeği tuza banıp yer gibi

Geceleyin ateşler içinde uyanarak

Ağzımı dayayıp musluğa su içer gibi."

Bir deyimini yanlış kullanılmasının anlatım bozukluğuna yol açacağını unutan Funda ARAR'a sekiz, şiirinden ötürü Nâzım Hikmet'e yıldızlı bir on puan veriyorum. Ufak hatalar çok göze batmaz ama yine de tadımız kaçmasın. Doğru Türkçeli günler diliyorum efendim.

MÜZEYYEN ABLA VE MALTEPE

19 Aralık 1969

Hüzzam makamından olmalıydı kulaklarıma doluşan bu ezgiler. Ruhumdaki ızdırabın koynuna sokulup nihayete ermeyen buhranlarımı ihya ettiğinden belli aziz sevdiğim! Ah, deli divane severdiniz Türk musikisini. Bana olan muhabbetinize muadildi âdetâ. Ara sıra size duyduğum iştihakımla Beyoğlu'nu saran Türk musikisinin amansız kollarına salıyorum bedenimi. Bilirsiniz, huyumdur kabuk tutmuş yaraları kanatmak!

Sığmaz kederim yedi tepeli bu şehre, Galata'dan atmak ister mevcudiyetini. Eğer irak olmayan bir vakitte gelmeyecekseniz yanı başıma, ramak kalmıştır ruhumu o kuleden sallandırmama. Maetteessüf, mâlumunuzdur ki gözlerime ustura çekti hatıraların gaddar elleri, başıma yastığa koyduğum her Allah'ın gecesi çehreniz karşımda! Belki haddim değildir amma sizi çok özlediğimi belirtmek isterim. Zirâ bu hasret bir zehre dönmüştür, yakar da durur kursağımı âheste âheste. Lâkin yoktur ki panzehirim sizden başka, bilhassa o cellat gözlerinizden başka.

Şu lahza elimdedir bana verdiğiniz o mâlum plak. Epey kıymetli bir sanatçıydınız vesselam. Herkes severdi sizi. Ah, yoktur ki boynumda bir yalan kemendi, kıskanırdım sizi herkeslerden. Zâdegân meclislerinde boy gösterdiğiniz her lahza, içim içimi bir ifrit misali kemirir dururdu. O sebeptendir ki bir Müzeyyen Abla anlardı beni. Yakardı kırmızı pejmürde paketten çıkardığı Maltepe'sini ve öyle âheste üflerdi ki dumanı, gözlerindeki pus bulutlarıyla

dağılırdı muhtelif zaviyelere. “Sigaramın dumanı” derdi “Yoktur yârin imanı!”

Velhasıl kederli bir kadını Müzeyyen Abla. Dipsiz bir kuyu gibiydi kara gözlerinin ardındaki mazisi. Severdim Müzeyyen Abla’yı, ancak o pembe sardunyalı balkonunda yok artık o. Mâmâfih son Maltepe’si bende kaldı. Bilirsiniz, epey ehemmiyetlidir bende aziz hatıralar.

Ah, siz de dudaklarınızdan eksik etmezsiniz şu illeti. Kızardım, zinhar söyleyemezdim. Hatırlar mısınız bilmem? Ekimin bir cuması, gök kubbe üzerimize örtülmüş, sokakların birinde yürüyorduk iki ruh misali. Bulutlar bile hâmuş kesilmişken pazarcıların o hazzetmediğim seslerinde, ara ara bir infilak yaratan kuşlardaydı gözlerim. Lâkin epey bîhuşa dönmüştüm o gün sevdiğim. Yaradan öyle güzel bir renk vermişti ki sesinize, sanki buram buram efsundu. Siz de bir rüya gibiydiniz, hakikat olamayacak kadar buğulu. O dükkanın önünde vedalaşmıştık sizinle. Mâmâfih birbirimizi son görüşümüz olacağını bilseydim mahcubiyetimden kaçırdığım gözlerimi, darağacım olan o güzel gözlerinizdeki hârelerden kaçırmaz, daha çok hasbihal ederdim sizinle. Velhasıl gittiniz, sizden emare diye bir gölgeniz dahi kalmadı kaldırım taşlarında.

Size bu tarz kelimamla zeval vermek yahut gözlerinizdeki buğuya sebep olmak istemem. Bu tufan hasretim oldu, yüreğime sığmıyor. Ya siz? Sizin vaziyetiniz nasıldır?

Zannımca sıla özlemi çekiyorsunuzdur o kasvetli gurbet akşamlarında. Aman, üşütmeyin siz de! Zirâ İstanbul bir zemheriye teslim oldu bu sıra. Sıkı sıkı sarılın urbalarınıza, zatürre olmayın gurbet zaviyelerinde. Beni sormayın, kâfi gelmiştir sanırım satırlarda arz ettiğim vaziyetim. Ah, Müzeyyen Abla’m! Hep hor kullandığımı söylerdi daktilomu, ondandır; tuşları hep bozular. “Alman malıdır diye mi öyle kullanırsın?” diye sorardı. Bir kahkaha basardık dantellerini sarkıttığı fiskosunun üstündeki acı Türk kahvelerimizi içerken. Mumlar eridi, Müzeyyen Abla sırat köprüsünde yürüyedurdu, plaklar döne döne bir hâl oldu! Ne zamandır vuslat? Eğer olur da gelecek olursanız memleketinize, bir de kandil aliverin. Zirâ gözlerinizdeki o esrarlı patikada kayboldum. Yolumu zinhar bulamıyorum!

Ruhum âmâ kesildi hasretin koyu zulmetinden, mihrabımın penceresine astığım vuslat hayallerimi rüzgâr aldı götürdü. Kimler haset etti, kimler meş’um gözleriyle baktı bu sevdaya? Öyle cehennemî bir talihtir ki başımdaki, üzerime lahitler de çekseniz yine rahat edemem son nefesimde.

Velhasıl, şu lahzâ yanımda olsaydınız yanaklarımın neden al al olduğunu soracağınızdan kuşkum yok. Hicap duyduğum bir meseledir bu, lâkin söylemek mecburiyetindeyim: Sizsiz içtiğim ilk bozadır elimdeki! Bir kıylükaldır sevdanızdan şüphe ettiğim. Mâmâfih inanın, ferasetten âciz bir dimağım var gidişinizden beridir. Burnumda tüttünüz yine, heyulalar ablukaya aldı zihnimi. İhtimaldir ki bu kuşkunun bu vehmin sebebi budur! Ne olur feveran etmeyin, sizi üzdüysem affola!..

Seda Nur KURTULUŞ

12-G/ 1239

Sosyal ve Kültürel Faaliyetlerimiz

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ GEZİMİZ

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ GEZİMİZ

BURSA VE ULUDAĞ GEZİMİZ

BURSA VE ULUDAĞ GEZİMİZ

CODEWEEK AFİŞ ÇALIŞMALARI

CODEWEEK KORİDORU

FENERBAHÇE STAT GEZİMİZ

İBB GENÇLİK MERKEZİ GEZİMİZ

Sosyal ve Kültürel Faaliyetlerimiz

İSTANBUL'U OKUYORUM PROJESİ

KODLAMA EĞİTİMİMİZ

KÖY OKULUNA YARDIM KAMPANYAMIZ

OKUL BAŞKANLIK SEÇİMİMİZ

PANORAMA 1453 GEZİMİZ

SINIFLAR ARASI FUTBOL TURNUVAMIZDAN

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ GEZİMİZ

ZEYTİNBURNU İLÇE MÜFTÜLÜĞÜ SEMİNERİ

Sportif Faaliyetlerimiz

2017-2018 İLÇE 2. VOLEYBOL TAKIMIMIZ

2017-2018 İLÇE BİRİNCİSİ KIZ BASKETBOL TAKIMIMIZ

2017-2018 İLÇE ŞAMPİYONU KIZ BASKETBOL TAKIMIMIZ

2017-2018'DE KAZANDIĞIMIZ İLÇE VE BELEDİYE KUPALARI

2018 2019 KIZ VOLEYBOL TAKIMIMIZ

BELEDİYE KUPASI TOPLU KUPA TESLİM TÖRENİ

ERKEK VOLEYBOL TAKIMIMIZ

İSTANBUL'DA İLK 16 TAKIM ARASINA GİRDİK

Sportif Faaliyetlerimiz

KIZ FUTSAL TAKIMIMIZ İSTANBUL'DA İLK 16 ARASINA GİRDİ

KIZ VOLEYBOL TAKIMIMIZ MAÇ ÖNCESİNDE

MAÇLARDAN ENSTANTANELER

MAÇLARDAN ENSTANTANELER

MAÇLARDAN ENSTANTANELER

MAÇLARDAN ENSTANTANELER

MAÇLARDAN ENSTANTANELER

ŞAMPİYON KIZ BASKETBOL TAKIMIMIZ

BİR MEZUNUN GÖZÜNDEN LİSE

Hiç araştırdınız mı bilmiyorum, “zaman” kelimesini internette aratarsanız 25 farklı anlamı çıkıyor. O 25 farklı anlamın hiçbiri zamanın ne kadar çabuk geçip tükenen bir şey olduğunu söylememiş. Ya da yıllarca editörlüğünü yaptığınız, emek verip uğraştığınız gözünüzün bebeği okul derginize bir mezun yazısını ne ara yazar olduğunuzu açıklamamış. Sanki daha dün girmişim okulun kapısından ilk defa, daha dünmüş yaşadığım “hangi bölümü seçeceğim?” kararsızlığı.

Lise çok ilginç bir yer gerçekten. Girerken gözünüzde büyüyor, filmlerdi, dizilerdi derken bize çizilen lise imajı, itiraf edelim, hepimizi biraz korkutuyor. “Dört sene,” diyorsunuz, “ohooo daha çok var!” Öyle değilmiş işte. İlk başladığınızda, yaşınızın da gereğiyle, kendiniz hakkında bildiğinizi sandığınız birçok şeyin aslında yanılısama olduğunu ve yine kendiniz hakkında bir dünya dolusu şey keşfettiğiniz bir yer olduğunu fark

ediyorsunuz lisenin. Kim ne derse desin, en iyi dostluklar burada kuruluyor, en korkutucu notlar burada alınıyor (çünkü üniversitede bu duruma alışıyorsunuz). Her lise böyledir tabii, ama Haluk Ündeğer Anadolu Lisesi deyince akla en çok bunlar geliyor. Size henüz gelmiyor olabilir, mezun olacağınız günü bekleyin.

Ben lise hayatımın çoğunda “bitse de gitsek!” kafasındaydım, ne yalan söyleyeyim. Bütün arkadaşlarım son sınıfın son zamanları bitiyor diye ağlayıp üzülürken benden “hiç özlemeyeceğim burayı” şeklinde ifadeler duymanız çok olasıydı. Ama ne yalan söyleyeyim, özleniyormuş. Boş derste bahçede çardakta oturmalar, hocalara çay götürürken çaktırmadan kendinize de almalar ve tabii ki olmazsa olmaz sınıfın en arkasında kalabalık bir grup halinde yapılan gürültülü ve eğlenceli muhabbet... Birçoğunuzun şu an “yahu ne diyor bu?” diye sitem ettiğini duyar gibiyim. Kiminizin lise hayatı bunun tam tersi şekilde geçiyor belki. Ama hepimizin hayatında er ya da geç liseyi unutulmaz kılacak bir anı oluyor. En basitinden benim o koridorlarda ağlamışlığım da, kahkahalar atmışlığım da var, böyle bir yeri insan nasıl özlemez?

Sürekli “bitse de kurtulsam!” diye düşündüğüm bu yeri benim için en çekilir kılan şeylerden biri, şu an bu okuduğunuz dergiydi. İkinci sınıftaydım ilk dâhil olduğumda, bir daha da mezun olana kadar bırakmadım zaten. Yazılar yazdım, düzenledim, röportajlar yaptım; bir keresinde hocalarımla bile tartıştım “grafikerler fotoğrafların çözünürlüğünü düşürüyorlar” diye (bunun hala arkasındayım hocam, umuyorum ki çözmüşsünüzdür bu sorunu). Edebiyatı seven birçok arkadaşıma olduğu gibi bana da uğraşmak istediğim, ileride yapmak istediğim şeyi keşfetmem için çok yardımı oldu derginin. Yazdıkça, koşturdukça kendimi biraz daha tanıdım, biraz daha öğrendim. Size belki, tabiri caizse “amaaan” şeklinde geliyordur ama, eğer içinizde azıcık bile olsa okuma-yazma ilgisi, merakı varsa dâhil olun bu işe; pişman olmayacağınızı garanti ediyorum.

Sağınıza solunuza da iyi bakın. Şu an kimi zaman kötü gelen bir sınav notu yüzünden, kimi zaman sabahın köründe uyanmak zorunda olduğunuz için lanet ede ede geldiğiniz yer var ya, işte orayı çok arayacaksınız; kıymetini bilin. Gelecekte okuldan kaçmak bile aynı tadı vermeyecek (tabii ki siz çok muhteşem akıllı uslu öğrenciler olduğunuz için kaçmıyorsunuz okuldan; şşş, çaktırmayın). Okuldan çıkıp tramvaya vb. yürürken yürüdüğünüz yolun bile tadını çıkarın. Kısacası liseyi iyisiyle kötüsüyle sonuna kadar, bir gün özleyeceğinizi bilerek yaşayın. En “özlemem” diyeniniz bile arayacak bu anları çünkü. Umuyorum ki hepimiz, hayatta istediklerinizi başaracaksınız. Güç sizinle olsun.

YOL TUTKUSU

İstanbul'u konu alan eserlerdeki güçlü bir rivayete göre İstanbul'da güneşin batışını izleyebileceğimiz en güzel mekân Salacak imiş. Bu bilgiyi edindikten sonra yolculuğumuzun rotası da belirlenmiş oldu.

Ünlü yazarımız Selim İLERİ Salacak'ta güneşin batışını şöyle tasvir ediyor: "Denizdeki alacalar mı, gökyüzü mü, Kız Kulesi mi, İstanbul'un bazen ıslık ıslık bazen puslu eflatun silüeti mi Salacak'tan seyredilmiş günbatımına tılsımlar kondurur?"

Zihnimdeki bu eşsiz cümlelerle harekete geçip ulaşım teknolojisinin sunduğu olanaklardan da yararlanarak Marmaray'la Üsküdar'a yol alırken gördüğüm her insan yüzünü inceledim. Aklımda dolanıp duran tek bir soru vardı: "Acaba onların hikâyesi ne?"

Rahat koltuklarda toprağın ve denizin altından Üsküdar'a doğru ilerlerken gözümün önünden geçen her ifadeye bir hikâye hediye ettim. Kısa bir seyahatten sonra Üsküdar İstasyonu'nun denizin iyotlu kokusunu suratımıza çarpan çıkışına vardım. Denizin gelgitleri beni tarihe ve insanın karmaşık hikâyelerine sürükledi. Savaşları, yenilgileri, zaferleri, kralları değil hüznü aşkları düşündürdü nedense.

Salacak'a doğru sahil yolunu adımlarken Kız Kulesi'nin gözlerinden hasret göz yaşları döküldüğünü hissettim. Bir hasret, ümitsiz bir özlem ve kırgın bir hikâyeye Salacak'a bakan Kız Kulesi, ruhumuzun yakasına yapışıp şiirlere sığınma mecburiyetinde bıraktı bizi. Salacak'ın güzelliği belki de Kız Kulesi'ne olan bitimsiz aşkla şekillenmişti. Güzelliğine bu kadar mısra yazılmış bir kentte şiirin büyüğü her köşeye sindiğinden midir nedir, bütün duygu ve düşüncelerimiz mısralara dönüşerek dile geliyor burada. Eski balıkçı barınağında oturup sıcak bir çayın buğusuna sığınıyoruz. Kenti denizden ayıran gürültülü bir trafiğin aktığı yol, Salacak'ın ayrılığını derinleştirip onu Kız Kulesi'nden bir kat daha uzaklaştırıyor. Tepelerine serpiştirilmiş evlerinde hâlâ eski zamanların hatırası saklanıyor Salacak'ta. Eski ve ahşap köşklerinden eski İstanbul'un o ağırbaşlı hüznü ağır ağır sınıyor derin bakan her göze. Denizi, Kız Kulesi'ni ve Salacak'ın ıssız sokaklarını adımlayıp yeniden dönüş yolculuğuna başlamadan önce zihnime ve dudaklarıma bir dörtlük konuyor:

"Seninle bir yağmur başlıyor iplik iplik
Bir güzellik doğuyor yüreğime şiirden
Martılar konuyor omuzlarıma
Gözlerin İstanbul oluyor birden."

Hayrünnisa DEMİR /9-E / 829

ÇOKLU RÖPORTAJ

Not: Bu çalışma okulumuz öğretmenlerine yönelttiğimiz ortak sorular ve onların verdiği cevaplardan derlenerek oluşturulmuştur.

ÇOCUKLUĞUNUZDAN HATIRLADIĞINIZ İLK ŞEY NEDİR?

Alper Hoca: İstanbul sokaklarında akasya ağaçlarının kokusu, gazoz kapağıyla oynanan oyunlar, balkondan bakarak apartmanın kapıcısı aynı zamanda süt mısır satıcısı Tahir Amca'nın üç tekerlekli arabasıyla sattığı mısır kokusu eşliğinde pişmesini beklemek, muhallebi satıcısından yediğin muhallebiden kasesinin altından bedava bir tane daha çıkması, kırmızı kurdeleye sarılı takdir belgesi...

Bekir Hoca: Annem kardeşimi emzirirken ben kardeşimi kıskandığım için ona izin vermiyordum. Bunun dışında okula ilk gittiğim günü hatırlıyorum. Halam elimden tutup beni okula götürdü ve sırama oturtup gideceğini söyledi. O zaman biraz korkup ağlar gibi oldum fakat halam sert çıktı. "Sana elimin tersiyle bir vurursam eşek tepti zannedersin!" dedi. Bu halamın beylik lafıdır. Bunu duyunca okulda kalmaya karar verdim.

Belkıs Nihan Hoca: Yaşadığım apartmanda bir diş doktoru vardı. Ben de beş altı yaşlarındaydım. Mahalledeki arkadaşlarla ne zaman canımız bir şey istese doktorun kapısını çalardık. Doktorun sarı bir vosvos arabası vardı. Biz de onu yıkamaya talip olurduk. O, bunun karşılığında bize bakkaldan ne istersek alırdı.

Rukiye Hoca: Kardeşlerime düşkün bir ablaydım. Bana bir şey ikram edildiğinde onu saklar ve kardeşlerime götürmeyi isterdim.

Umut Hoca: Aklıma gelen ilk şey sokakta oynadığımız oyunlar.

OKUYUP İÇİNDE KENDİNİZİ BULDUĞUNUZ BİR KİTAP VAR MI? VARSA ADI NEDİR?

Alper Hoca: İçinde kendimi bulduğum kitap diyemem ama Yavuz Sultan Selim'e duyduğum hayranlık ve erken vefatından ötürü hissettiğim burukluktan dolayı "Şah ve Sultan" kitabının bende izler bıraktığını söyleyebilirim.

Bekir Hoca: Birçok kitap var. Hangisini yazacağımı bilemedim. O yüzden birkaç isim vermek durumundayım: Kemal Tahir' in "Köyün Kamburu", Yaşar Kemal'in "Yer Demir Gök Bakır"ı, Zülfü Livaneli'nin "Mutluluk" ve "Serenat"ı, Orhan Pamuk'un "Benim Adım Kırmızı" sı.

Belkıs Nihan Hoca: Üniversite döneminde Khaled Hosseini'nin "Uçurtma Avcısı" ve "Bin Muhteşem Güneş" kitaplarını okumuştum. İçinde kendimi buldum diyemem fakat çok etkileyici bulduğumu söyleyebilirim.

Rukiye Hoca: Emily Brontë'nin "Uğultulu Tepeler" adlı eseri.

Umut Hoca: İçinde kendimi bulduğum değil ama okumaktan çok keyif aldığım, çok beğendiğim birkaç kitap ismi söyleyebilirim: Falih Rıfkı Atay'dan "Çankaya", Bernard Lewis'ten "Modern Türkiye'nin Doğuşu"

DOĞA MI ŞEHİR Mİ? NEDEN?

Alper Hoca: Doğası olan şehir demek isterim ama birini seçmem gerekecekse de doğayı seçerim herhalde. Doğanın insanları daha mutlu ettiğini düşünüyorum.

Bekir Hoca: Benim gibi ömrünün büyük bir kısmını şehirde geçirmiş biri için bunun cevabını vermek oldukça zor. Zaman zaman şehirden kaçıp doğaya sığındığım olmuştur. Üç günden sonra tekrar o kalabalık şehri özlemişimdir. Sanırım sinema, tiyatro ve konser olmayan bir yerde ancak üç gün kalabiliyorum.

Belkıs Nihan Hoca: Doğa, çünkü daha huzurlu.

Rukiye Hoca: Doğa, çünkü el değmemiş tahrip olmamış şeylere hayranım. Şehir, çünkü modernite, icatlar, üretilebilirlik ve hızlı hayatta uçuyor gibi hissediyorum kendimi.

Umut Hoca: Doğa, çünkü doğanın sakinliğini şehrin kalabalığına tercih ederim.

SİZİ ALIP FARKLI DİYARLARA GÖTÜREN BİR ŞARKI VAR MI, VARSA HANGİSİ?

Alper Hoca: Bu çok mozaikli kültürde herkesi bir yerlere götürecektir kadar şarkı var bence. En uzağa da Zeki Müren "Şimdi Uzaklardasın" ile götürür herhalde.

Bekir Hoca: "Vakit Yok Gemi Kalkıyor Artık", "Sessiz Gemi", "Seni Beklerim Öptüğün Yerde", "Acıyı Sevmek Olur mu?"

Belkıs Nihan Hoca: Aklıma gelen üç şarkı var: Coldplay'dan "In my Place", Red Hot Chili Peppers'tan "Hey", Fleetfoxes'ten "Tiger Mountain Peasant Song"

Rukiye Hoca: "Six Days War": "Altı Gün Savaşları". Beni hayatın acımasız yüzüyle karşı karşıya kılıyor.

Umut Hoca: Duman grubunun şarkılarını seviyorum.

"ŞUNU YAPMADAN ÖLMEK İSTEMİYORUM!" DEDIĞİNİZ ŞEY NEDİR?

Alper Hoca: Hiç düşme ihtimali olmayan bir uçağa binmeden ölmek istemem.

Bekir Hoca: Japonya ve Everest Tepesi, Tibet, Kilimanjaro Dağı'nı görmeden, anılarımı yazmadan, yemekteyiz yarışmasına katılmadan, öğrencilerimin çok iyi insanlar olduğunu görmeden ölmek istemem. Aslında hiç ölmek istemem.

Belkıs Nihan Hoca: Kuzey ışıklarını görmeden ve Paris sokaklarında bisiklet sürmeden ölmek istemem.

Rukiye Hoca: Tövbe etmeden ve helallik istemeden ölmek istemem.

Umut Hoca: Dünyayı gezmeden ölmek istemem.

İÇİNDE KENDİNİZİ BULDUĞUNUZ O ŞİİRİN ADI NEYDİ?

Alper Hoca: Ahmet Hamdi TANPINAR'IN "Bir Adın Kalmalı" şiirindeki sevgiyi ifade ediş kuvvetini muhteşem bulurum.

Bekir Hoca: Orhan Veli'nin "Anlatamıyorum" şiiri.

Belkıs Nihan Hoca: Cemal Süreya şiirlerini hep sevmişimdir.

Rukiye Hoca: Mehmet Akif Ersoy'un "Çanakkale Şehitlerine" şiiri.

Umut Hoca: Açıkçası şiir kültürüm pek iyi değil. Bu yüzden size söyleyebileceğim bir şiir adı yok.

HANGİ FİLM, NEDEN?

Alper Hoca: "Sihirbazlar Çetesi", zekice!

Bekir Hoca: "Sürü", "Yol", "Arkadaş" filmleri insanın yalnız ve çaresiz olduğunu çok güzel anlatır.

Belkıs Nihan Hoca: Bütün Quentin Tarantino filmleri. Çünkü tarzını çok seviyorum. Özellikle filmlerinde kullandığı şarkılar filmi daha da ilgi çekici hâle getiriyor.

Rukiye Hoca: "Aşk ve Gurur" İnsanların kültür ve kibir arasında duygularını nasıl harcadığını ve gururuna yenik düştüğünü güzel anlatabilmiş.

Umut Hoca: "Esaretin Bedeli" Çünkü bana göre sinema tarihinin en iyi filmlerinden birisi.

DERGİDE BİR DUVARIMIZ VAR, ORASI İÇİN BİR CÜMLE SÖYLER MİSİNİZ?

Alper Hoca: "Doğruyu söylemekten korkmayın!"

Bekir Hoca: "Hayat, siz planlar yaparken başınıza gelenlerdir."

Belkis Nihan Hoca: "Her zaman yaratıcı ve farklı düşünün!"

Rukiye Hoca: "Bedenimiz ruhumuzun kostümüdür."

Umut Hoca: "İnsanlar konusunda daha az, fikirler konusunda daha çok meraklı olun."

SİZ ŞİMDİ GİTTİĞİNİZ O ŞEHİRİ ÇOK SEVMİŞSİNİZDİR. BİRAZ ANLATIR MİSİNİZ?

Alper Hoca: Yoğunluğuna rağmen en sevdiğim şehirdir İstanbul. Tarihi ve doğal güzellikleriyle, deniziyle, bilim sanat ve ticaretin merkezi olmasıyla yaşayan bir şehirdir.

Bekir Hoca: Hangi şehre gitsem mutlaka İstanbul'u özlerim. Çünkü doğduğum kenttir. En iyi arkadaşlarım buradadır. Ailem, sevdiğim insanlar, Boğaz, Haliç, Taksim, Kanlıca, Bebek, Anadolu Hisarı buradadır. İstanbul şehirlerin şahıdır.

Belkis Nihan Hoca: Balıkesir'i çok severim. Hele de Burhaniye ilçesini. Denizi de doğası da çok güzeldir. Kaç yazı orada geçirdim bilmem.

Rukiye Hoca: Gittiğim şehirlerin hepsi ayrı bir değer arz ediyor benim nazarımda. Fakat ben döndüğüm şehre âşığım. Benim gittiğim şehirler nedense döndüğüm şehri bana her defasında hatırlattığı için böyle bir duygu benimki de işte biraz.

Umut Hoca: Yaşadığım şehri çok seviyorum. Sevdiğim bir şehir söyleyeceksem en başta İstanbul derim.

BİZE BİR NASİHAT VERMENİZ GEREKSE...

Alper Hoca: Tembel olmaktansa çalışkan olmayı, bıkkınlık-yılgınlık yerine sabırlı olmayı, insanların zarar göreceği işler yapmaktansa fayda saylayacağı işler yapmayı tercih etmenizi; kendinizi geliştirip insana özgü engin vasıflara ulaşabilme gayreti içinde olmanızı temenni ederim.

Bekir Hoca: Klasik öğütler vermek istemem. Hayat zaten kendi nasihatlerinizi size ulaştıracaktır.

Belkis Nihan Hoca: Bilim, sanat ve edebiyattan beslenebildiğiniz kadar hayatınızı anlamlandıracaksınız. Ben hâlâ çabalıyorum.

Rukiye Hoca: Her zaman şuurlu olun. Bilgili ve bilinçli olanı kimse şaşırtamaz, kandırmaz, yolundan alıkoyamaz.

Umut Hoca: Hangi işi yapıyorsanız yapın, en iyi şekilde yapmaya çalışın.

NASILSİNİZ?

Alper Hoca: Sizler gibi edebiyatla ilgilenen, kitap okuyan, üreten öğrencilerimizi gördükçe daha iyi oluyorum. Başarılarınızın devamını diliyorum.

Bekir Hoca: Dünya üzerinde insana verilen önem, insanların öldürülmesi, paranın bir din olarak benimsenmesi, haksızlıklar, doğanın çok açık bir şekilde yok edilmesi, gelecek kuşakların temiz bir deniz veya bir ağaç gölgesi bulamayacak olması gibi nedenlerle bu soruya "İyiyim" cevabını vermek çok zor.

Belkis Nihan Hoca: Gayet iyiyim, hayatımın güzel bir döneminde olduğumu düşünüyorum.

Rukiye Hoca: Elhamdülillah, çok şükür diyelim. Hep iyi olalım.

Umut Hoca: Sizin gibi öğrencilere sahip olduğum için çok iyiyim.

Röportajı Yapan: Zehra Betül GÜL/ 10-I / 544

DERGİ DUVARI

- “Artık herhangi bir hayale kucak açamayacak kadar yorgunum.”
- “İnsan, söyledikleriyle değil söylemedikleriyle insanlaşır.”
- “Kendi mutluluğundan başka hedefi olmayan insan kötüdür.”
- “Başkalarının aptal olduğunu düşünmek çoğunlukla aptalcadır.”
- “Kötüler hayatın tadını çıkarır, iyiler ise güzel rüyalar görmekle yetinir.”
- “Fikir değiştirmiyorsan yeterince düşünmüyorsun demektir.”
- “İnsan, bir şeyi unutmaya çalıştıkça onu hafızasına kazıyor.”
- “Rüzgârı çağıramazsın ama pencereyi açık bırakabilirsin her zaman.”
- “İnsan bildiklerinin kurbanıdır.”
- “Gerçek özgürlük insanın kendine sınırlar koymasidir.”
- “Kazanmak için çıktığın her yol sana ihanet eder.”
- “Sevmeyi bilmeyenler bağışlamayı da bilmezler.”
- “Zihin, doldurulması gereken bir kazan değil; tutuşturulması gereken bir ateştir.”
- “Birini bağışlamak kolaydır. Zor olan, ona yeniden güvenebilmektir.”
- “Düşmanın en büyük hilesi dostluğudur.”
- “Kimse kimseyi sevmiyor ama herkes herkesle samimi.”
- “Sanırım artık insan tutunamıyor insana.”
- “Bazen kötüler, nadiren iyiler kazanır; çoğunlukla herkes kaybeder.”

NOT:Dergimizin duvarı için ünlü edebiyatçılara ve düşünörlere ait özdeyişleri bizlerle paylaşan tüm öğrenci ve öğretmenlerimize teşekkür ederiz.

KAPI KAPI İSTANBUL

Şehirlere kapılarından girilirdi çok eskiden. Kapılar, içinde tozlu hikâyeler barındıran gizemli sandıklar gibiydi. Bir kapı ne çok şeye şahit olabilir bir bilerseniz... Bir ordunun yazdığı şanlı bir zafere, hazin bir yenilgiden sonra bir devletin yıkılışına, bir çağın kapanıp yeni bir çağın açılışına... Bir kapı nasıl büyük acılara tanıklık bir bilerseniz... Kaç afetin mağdurudur, kaç darbeye maruz kalmıştır? Bazısı bunca acıya dayanamayıp yıkıldı ama kimileri var ki hâlâ dimdik ayakta.

Nice mevsimler, nice karlar, fırtınalar, parlak güneşli baharlar, neşeli bayramlar, kalabalık törenler, hüzünlü ayrılıklar, saadet dolu kavuşmalar, nice sevgilinin vuslatına adres olur kapılar...

Bu şehrin elli beş kapısından sadece kırkı kaldı. Bazısı Bizans'tan, kimisi Osmanlı'dan on bir kapı hâlâ dimdik ayakta, her birinin ismi farklı, hikâyesi ayrı.

Mesela ALTINKAPI... Kaç imparatorun, kaç komutanın mağrur bir ifadeyle atının üzerinde şehre girişini gördü? Her biri, karşısında selama durdu; her zaferin sevincine görkemiyle ortak oldu.

Payitahtı Edirne'ye açan EDİRNEKAPI'nın ondan aşağı kalır yanı yoktur. Eyüp'te kılıcını kuşanan, bu kapıdan geçti ilk olarak. Yedi tepeli şehrin en yüksek tepesinde tüm padişahların incisiydi bu kapı.

Ya fethin kapısı TOPKAPI? Kaç faniye nasip olmuştur ki bu şanlı zafere ilk anından son dakikasına kadar şahit olmak? Bu gururla zamana karşı koyup hâlâ dimdik ayakta kalabilmiştir belki.

Bir facia kapısıdır YEDİKULE KAPISI. Hâlâ zindanlarından yükselen ürpertici çığlıklar soğuk bir rüzgâr gibi yalayıp geçiyor duvarlarını. Çift başlı kartal kabartmalı kapısında o hazin trajedinin izlerini görmek mümkün hâlâ.

Yanıdaki burcun büyük zelzeleye dayanamayıp çatlamasından almıştır ismini ÇATLADIKAPI.

Osmanlı bir süre "KAPALI KAPI" adını verse de Belgradlı esirlerin o civarda yaşamasından ötürü BELGRADKAPI ismini alan bu kapıdan İstanbul panoraması en açık bir şekilde izlenebiliyordu bir zamanlar.

EĞRİKAPI'nın isminde nasıl gizli bir hikâye yattığını anlamak için az buçuk merak ve biraz da araştırma tutkusu yeterli olacaktır. İstanbul halkının evliyaya, din büyüklerine verdiği değer bu kapının isminde saklı.

Topkapı ahırlarına açılan kapı olduğu için AHIRKAPI ismini alan bu kapıdan tarihi yarımadanın en güzel manzarasını izlemek mümkün.

Şehirlerin gücü kapılarındaki efsanelerde saklıydı eskiden. Her kapı başka bir masala pencere açardı. Şimdilerde şehrin hızı ve gürültüsünden unutmuş olsak da bunları, İstanbul bir kapılar kentidir. Eşiğinde durup mazinin ışıltılı mevsimlerini seyretmemiz için olağanüstü fırsatlar sunan bu kentin çağrısına kulak kabartalım ve girelim her kapısından ürpererek.

BİR RESİM BİR YORUM:

DÜNYANIN RUHUNA BAKIŞ: GUERNİCA

Merhaba! Ben Guernica. Kim bu Guernica diyecek gibisiniz. Kendimi tanıtmama izin verin lütfen. Hadi başlıyoruz.

Picasso'dan olma, 1937'de doğmayım. Size hikâyemi anlatmayacağım. Çünkü benim hikayem her okuyanda gizlidir. Benim hikâyem sizdedir. Her defasında baştan yazarsınız beni. Herkeste farklı bir ben olurum. Neyse, uzatmayayım; kim olduğumu beraber bulalım.

Beni okurken beni hissedin. Her şeye şahit olan mükemmel gözlerinizle benim ruhuma bakın. İlk bakışta bir karmaşayım. İpleri birbirine düğümlenmiş bir yumak tadı alabilirsiniz benden. Evet evet, karmaşayım. İçim meyas. Gözlerinizi iki saniye resmin sağ üst köşesine çekeceğim. Ne görüyorsunuz? Ben, minik bir camın önünde kolları havaya kalkmış insansı bir varlık görüyorum. Ne anlama geliyor ki bu? Akla gelen ilk şey zannımca kaçış. Peki biz insanoğlu kendimizden mi yoksa başkalarından mı kaçırız? Kaçıp kime varırız? Resimde gökyüzünedir belki kalkan eller. Kendinden kaçan, dünyanın yalan olduğuna inanan bir ruhun elleridir. O minicik aydınlığı, fark etiyse, sadece o görüyor ve ellerini kaldırıyor. Demek ki gözler kör, diller sağır. Tek fark eden kişi kaçışı arıyor. Bulur mu bilemeyiz ama. Biraz daha dikkatli göz gezdirince sırtında üçgen ayrıntılar görüyorsunuz değil mi? Onlar, insanların birbirini sırtından vurmasını temsil etmiyor mu sizce de? Bence ediyor. Öyle bir vahşet içindeyiz ki bıçak yaralarını ölmeye en yakın bir zamanda hissediyor bedenimiz. Can verince.

Gözlerinizi sola kaydırın. Birkaç hayvansıl silüet gözüküyor. Bu, belki de hayvanlara zulmeden insanları tasvir ediyordur. Çünkü biz, yalnızca kendimizi düşünen bencil varlıklarız. Önümüzde acısından bağırarak, can çekişen başka bir canlı gördük mü kör olur görmez, sağır olur duymayız. Tam ortada bulunan ampule benzer şey ne anlatıyor? Görüyormuş gibi bakan, ama sadece dış varlığı gören bir göz. Çünkü biz karanlığa mahkûm olmuş, aydınlıktan nasibini almamış insan nesliyiz. "Kimse görmek istemeyenler kadar kör değildir!" demiş Jonathan SWİFT. O kadar manidar bir söz ki bu, hem resmin genel ruhunu hem hayatı özetlemiş. Resmin sol alt köşesindeki noktada ezilmiş duran insan silüeti güçlülerin zayıfları ezdiği günümüz dünyasını anlatıyor. Eğer ayrıntıları kaçırmazsak görürüz ki elinde bıçak ve üstünde at duruyor. Hayvanları aciz gören zavallı bir insanı aktarmak istemiş olabilir ressam burada. Lakin biz ne güçlüyüz ne de tek başımıza zenginiz. Biz ancak bir bütünken zenginiz.

"Düşüncelerini değiştirmeyenler yalnızca deliler ve ölülerdir." demiş bir düşünür. Bu söz, resmin tam ortasındaki kaya silüeti olan ve ağzını açmış fıslıdayan insanları anlatıyor. İnsanlar her şey hakkında bilgi sahibidir fakat hiçbir şey bilmezler.

Resmin son olarak en küçük ayrıntısını vereceğim: Bıçağın üzerindeki çiçeği hangimiz gördük? Hiçbirimiz... Bu son çırpınıştır belki, son pişmanlıktır. Derin bir acıdır belki o çiçek. Barıştır belki, savaşın ortasında doğan bir çiçektir.

Ben Guernica. Resmin bütünündeki karmaşanın altında yatan huzur veya minnacık bir mutluluk. Ben Guernica. Görmek isteyene bir bağ, istemeyene kocaman bir dağ. Ben Guernica. Satırlarım şu sözle son bulacak: "Ahmaklık edeceğimize görmeyi öğrenebilseydik, güldürünün özündeki vahşeti anlardık!" Ben Guernica. Görebilmeniz dileğiyle.

Fatma Betül TAŞ /12-A /1341

DOSTLAR VE DOSTLUKLAR

İnsan, doğası gereği yaşamı boyunca hep başkalarına ihtiyaç duyar. Söz konusu muhtaçlığı maddi anlamda düşünmemeliyiz. Tam tersine; insanın manevi bakımdan bir başka insanın desteğine, dostluğuna ihtiyacı vardır her zaman. Dostlarımız sayesinde kendimizi güvende hisseder, yalnızlığın yarattığı yıkımdan korunur, hayatın fırtınaları karşısında dimdik ayakta durabiliriz. Eskiye dayanan, hatıralarla zenginleşen, güzelliklerle büyüyen dostluklara gündelik hayatımızda da rastlarız, edebiyat âleminde de. Dostlukları dillere destan olmuş birçok edebiyatçımız olduğunu ve bu sağlam dostluklarının etraflarına enerji saçtığı gibi eserlerinde de kendisini hissettirdiğini gördük yaptığımız araştırmalar sonucunda.

Cumhuriyet Dönemi'nin iki büyük ve önemli şairi Ziya Osman SABA ile Cahit Sıtkı Tarancı'nın dostlukları; kendilerini sevenleri sevindirecek, düşmanlarını da kıskançlıktan çatlatacak cinstendir. Galatasaray Lisesinde aynı sınıfta okuyan ve tanışıklıkları bu sayede gerçekleşen bu iki seçkin şairimizin dostluklarının temelleri de bu lisede atılmış ve son nefeslerine kadar devam etmiştir. Ziya Osman o günleri anlatırken; Cahit Sıtkı ile beraber hafta sonu tatillerinde Beyoğlu Caddesi'ne çıkıp yaptıkları gezintileri "Bir buçuk günlük hürriyet" şeklinde tarif eder. Dostlukları öyle içtendir ki bu iki şairin, birbirlerinin şiirlerine bile müdahale ederler ara sıra. Hayatlarının uzun bir döneminde birbirlerinden ayrı şehirlerde yaşamak zorunda kalsalar da, hasretlerini mektuplarla dindirmeye çalışmışlardır. Bu mektuplar; samimi, karşılıksız, derin bir dostluğun sıcaklığıyla örülmüş olup okurken insanın gözlerini yaşartacak denli duygusaldır. Belki de edebiyatçılarımız içinde en hakiki dostluk bu iki şairimiz arasındakidir. Zaten Cahit Sıtkı'nın vefatından bir yıl sonra Ziya Osman da dostunun ayrılığına dayanamayarak hayata veda etmiştir. Çok sevdiği arkadaşıyla yarım kalan dostlukları öte dünyada kaldığı yerden devam etmiştir mutlaka.

Nâzım Hikmet ve Orhan Kemal'in dostlukları da eşsiz hatıralarla zenginleşip kök salmış dostluklar için en iyi örneklerden biridir. Cezasını çektiği cezaevindeyken; yattığı hapisanenin evrak işleriyle de uğraşan Orhan Kemal, Nâzım'ın kendi bulunduğu hapisaneye geleceği haberini alınca âdeta havalara uçar. Hatta Nâzım'ın hapisaneye getirildiği kendisine bildirilince, heyecandan, kalemi elinden düşürür. Orhan Kemal onunla tanışma sürecini anlatırken şöyle der: "İşte karşılaşmamız böyle oldu, böylece talebesi oldum. Ben; ona, kendimden fazla inanıyordum!"

Nâzım hapisane günlerinde Orhan Kemal'in edebiyat sürecine yön vermiş, o sıralar şiir denemeleri yapan Orhan Kemal'i şiirden vazgeçirerek hikâye ve romana yönlendirmiştir. Orhan Kemal Nâzım'a o kadar bağlıydı ki, cezaevinden çıktıktan sonra doğan oğluna Nâzım adını vermiştir.

Edebiyatımızdaki efsanevi dostluk örneklerinden biri, belki de en önemlisi, Maraşlı yedi gencin lise yıllarında edebiyat ve şiir etrafında başlayıp ömür boyu devam eden ve "YEDİ GÜZEL ADAM" ifadesiyle hayat bulan dostluklarıdır. Yedi güzel adamdan biri olan Nuri PAKDİL: "Yedi güzel adam olarak nitelenen bizler, gerçekten, övünmek gibi de olsun, olağanüstü bir arkadaş topluluğuyduk." sözleriyle bu harikulâde bağlılık zincirini tarif etmiştir. Bu sahici dostluk; Diriliş, Edebiyat, Mavera ve daha onlarca derginin hayat bulmasına; Türk şiirinin, öyküsünün ve romanının daha zengin bir edebiyata dönüşmesine katkı sunmuştur. Yedi güzel adamı bir arada tutan en güçlü bağ, kitaplar ve okumaktır. Sabahlara dek okuyan bu yedi edebiyat sevdalısı genç, dostluklarını pekiştiren en önemli etkenin okumak eylemi olduğunu ısrarla dile getirmişlerdir. Yine Nuri PAKDİL: "Okumadığın gün karanlıktasın!" cümlesiyle birlikteliklerinin temelindeki en önemli bağın altını çizmiştir. Birçoğu hayatını kaybeden yedi güzel adamdan geriye kalan Rasim ÖZDENÖREN, Nuri PAKDİL ve Sezai KARAKAOÇ hâlâ bu eşsiz dostluğun hatıralarıyla yaşamaya ve bizlere dostluğun manasını anlatmaya devam ediyor.

BİR YALNIZ AĞAÇ HİKÂYESİ

Nasıl izah edersin bilemem,
Bu güzelliği göremeyen birine.
Gözle görmeyi geç,
Yüreğiyle görebilmeli bir kimse.
Tıpkı güneşli bir günde,
Nerden geldiği belli olmayan o yumuşak esintinin
Tenini okşaması gibidir yaprakların hışırtısı.
Narin narın yağın yağmurlar,
Birbiri ardına zıplarken yaprakların üzerinde;
Parktaki çocukların koşuşturması gibidir
Yaprakların dökülüğü.
Birbirine deli gibi âşık çiftlerin baş harfleri
Kazılı kalacak daima bu kalın gövdelerde.
Ah dili olsa da bir konuşsa şu ağaçlar!
Kim bilir nelere şahit oldu da,
Kimse bir daha dönüp bakmadı onlara.

RENKLİ HAYATLAR, SÖNÜK ÖLÜMLER

İlginç hayatlar süren yazarlar, şairler ve düşünürler dikkatimizi daha kolay çekiyor sanki. Sıra dışı yaşamlarındaki gizem, ortalama insan hayatında bulunmayan renkli ayrıntılar, onların öykülerine odaklanmamızı sağlıyor. Fakat hayatlarıyla değil ölümleriyle fark yaratan isimleri pek tanımıyoruz. Onlar dikkatimizi çok da fazla çekmiyor. Ölümün karanlığı, soğukluğu ve ürkütücülüğü bu ölümlerdeki sıra dışılığı örtüyor. Bizler de bir araştırma yapmayı ve yaşamlarını ilginç biçimlerde yitiren sanatçı öykülerini derleyip

sizlere sunmayı istedik. Gelin hep birlikte bu bilinen isimlerin bilinmeyen sonlarına çevirelim dikkatlerimizi.

Önce Türk şair ve yazarlarımız içinden trajik bir sonla hayatını yitirenlerle başlayalım. Pozitivizm ve materyalizmin ilk temsilcilerinden olan Beşir Fuat bilime o denli adamıştı ki kendini: "Bir insan intihar ederken neler hisseder, vücudunda ne türden değişiklikler meydana gelir?" sorusuna cevap vermek adına bileklerini keserek intihar etmiştir.

İntihar eden kadın şairlerimizden biri de Nilgün MARMARA'dır. Şiirlerinde içe dönük, karamsar ve bunalım yüklü mısralarına rastladığımız şair evinin balkonundan atlayarak intihar etme yoluyla hayatına son vermiştir.

Bu kervanda maalesef ünlü şairimiz Orhan Veli'ye de rastlıyoruz. Şair, Ankara'da belediyenin açtığı bir çukura düştükten kısa süre sonra beyin kanaması sonucu yaşamını yitirmiştir.

Batı edebiyatında çok daha enteresan ölümlere rastlamak mümkün. Örneğin milattan önce 500'lü yıllarda yaşayan Yunan oyun yazarı Aeschylus ! Dünyada bu şekilde hayatını kaybeden başka bir insan var mıdır bilinmez. Çünkü ünlü yazar bir kartalın taşıdığı kaplumbağanın, kafasına düşmesi sonucu beyin kanaması geçirerek ölmüştür.

Yine Yunan şairlerden Euripides oldukça yürek parçalayıcı bir sonla hayatını yitirmiştir. Köpekler tarafından parçalanarak hayata veda eden şairin acı hikâyesi Yunan edebiyatında hâlâ acıyla hatırlanan bir olaymış.

Rusların, kendisiyle ve eserleriyle övündüğü şair ve yazar Puşkin, sevdiği kadın uğruna girdiği bir düelloda ölmüştür. Romantizmin en güçlü temsilcilerinden biri olarak kabul edilen şairin ölümünün altında da romantik bir sebep yatmaktadır yani.

Ünlü Fransız romancı Balzac'ın ölümü de şaşılacak türdendir. Çünkü yazar bir kahve bağımlısıydı. Bazı edebiyat tarihçileri yazarın günde elli fincan kahve tükettiğini yazıyor. İşte bu kahve tutkusu yazarın ölümüne sebep olmuş. Bazı kaynaklar, yazarın kahve içerken boğularak öldüğünü; bazılarıysa fazla kahve tüketimine bağlı kafein zehirlenmesinden hayatını yitirdiğini belirtiyor.

İntihar yoluyla hayatına son verenler arasında iki ünlü kadın yazar da var maalesef! Amerikalı şair ve yazar Sylvia PLATH zaten intihara eğilimli bir kişiymiş. Kırk bir aşk öyküsünün sonunda sevdiği insandan ayrılan yazar, psikolojik bir çöküntü yaşamış ve başını gaz fırınına sokarak intihar etmiştir.

Yine Wirginia WOLF, elbisesinin ceplerine doldurduğu taşlarla nehre girmiş ve boğularak hayatına son vermiştir.

Çok bilinen yazarlardan Stefan ZWEIG duyarlı yaratılışıyla tanınan edebiyatçılardandır. İnsan sevgisini ve insanlığın 20. yüzyıldaki felaketlerini sürekli dert edinmiş; Avrupa'nın ve dünyanın ikinci dünya savaşı yıllarında içine düştüğü kanlı sahneler anlam veremeyerek üzüntüsünden eşyle birlikte intihar etmiştir. Üstelik savaşın çok uzağındaki bir coğrafyada, Brezilya'daki evinde!

Bu karamsar hikâyeleri okurken hem şaşırдық hem bir insanın ne yaşamış olursa olsun hayata bağlanması gerektiğinin daha doğru bir tercih olduğunu konuştuk aramızda. Ve tam bunları konuşurken aklımıza Nâzım Hikmet'in mısraları geldi. Yazımızı bu dizelerle bitirmenin yerinde bir tavır olacağını düşünerek ünlü şairimizin "Yaşamaya Dair" adlı şiirinden bir bölümü sizlerle paylaşıyoruz:

"Yaşamak şakaya gelmez!

Büyük bir ciddiyetle yaşayacaksın.

Bir sincap gibi mesela;

Yani, yaşamamanın dışında ve ötesinde hiçbir şey beklemeden.

Yani bütün işin gücün yaşamak olacak!

NE OLURSA OLSUN...

- Ne olursa olsun insanoğlu hayat serüveni içinde sineğın örümcek ağına takılması gibi takılıp gider birine.
- Ne olursa olsun içimizdeki şeytanı susturmaliyiz. Yoksa kendi bozgunumuzu yaratırız ellerimizle.
- Ne olursa olsun koşuşacak bu takvim yaprakları senle ya da sensiz.
- Ne olursa olsun durma! Hayallerin kanatlarındır, unutma!
- Ne olursa olsun engellerin güçlü değildir aslında inancından.
- Ne olursa olsun hiçbir şey olmamış gibi davranabilmeyi seviyorum.
- Ne olursa olsun başını yaslayacak bir omzun, teselli kokan bir cümlenin yerini tutamaz maddi hiçbir şey.
- Ne olursa olsun bir tek amaca yönelmiştir gündüz ve gece.
- Ne olursa olsun yanlışı telafi etmek için her zaman yeterince vakit ve en az bir fırsat vardır.
- Ne olursa olsun düşüncelerimiz kimliğimizi ve kişiliğimizi de şekillendirir.
- Ne olursa olsun dört mevsim yapraklarını dökmeyen ağaclar gibi bağlanacağım hayata.
- Ne olursa olsun kötülüğün soğuk ve ürpertici fısıltısının ruhumu zapt etmesine izin vermeyeceğim.
- Ne olursa olsun biz yine bir haziran gecesi yıldızlarla dolu gökyüzüne bakarak sohbet edelim.
- Ne olursa olsun pes etmek en kolay ve ucuz kaçış yoludur.
- Ne olursa olsun insanlar vicdanlarıyla birlikte mutluluklarını da yitirirler.
- Ne olursa olsun herkes sonunda kaybeder. Bu yüzden en başta göze almaliyiz yitirmeyi.
- Ne olursa olsun karanlık çöküp gün veda ettiğinde çoğumuz hüzün gemisine bineceğiz.
- Ne olursa olsun bir menekşe kokusunda bile seni arayacağım.

Bu çalışma 11/B sınıfında yapılan yaratıcı yazı faaliyetlerinden derlenmiştir.

SOKAKLARDA İSTANBUL

Dünyadaki en ilginç sokak adlarının İstanbul'da olduğunu biliyor muydunuz? İstanbulluların hayal gücü ve kıvrak zekası en çok sokak adlarında gösteriyor kendini. Ben de bu ilginç isimli sokaklara uğramanın iyi bir fikir olduğunu düşünüp yürüyüş bahanesiyle düştüm yollara.

Kasımpaşa'daki "Yaşmaksıyran Sokak" ilk durağım oldu. Haliç'in bunaltıcı, boğucu ve sıcak rüzgârlarının dolduğu bu sokakta sıcaklık gerçekten dayanılır gibi değildi. Bu isim, bu sokağa öylesine verilmiş bir isim değil demek ki. Bir an önce, bir fırın ağzını andıran sokaktan uzaklaşıp Beyoğlu'na çevirdim yolumu.

"Ahım Şahım Sokağı" nı hep duymuş ve merak etmişim. İsim ve sokak arasındaki bağlantıyı ancak sokağa giriş yaparken anladım. Haliç, pek az yerden bu sokaktaki gibi eşsiz görünür. Manzaraya hayranlıkla dalıverdim. Sokağın büyüünden sıyrılıp kendime gelince notlarımın arasında kayıtlı olan ve ürkütücü ismiyle öne çıkan "Karantina Sokak"a kıvrılmak istedim.

Tıp biliminin henüz gelişmediği dönemlerde salgın ve bulaşıcı hastalıklar yüzünden binlerce insanın öldüğünü ya okumuş ya da duymuştum. İşte İstanbul'daki büyük bir salgında bu mahalle de karantinaya alınmış. Hatta salgının büyüklüğü sebebiyle "Karantina İdaresi" buraya kurulmuş.

Savaşlarla ilgilenen arkadaşlarımın dikkatini çekip bana fısıldadıkları bir diğer sokak "Altıpatlar Sokak" idi. Meğer bu sokak ordumuzun cephane ve mühimmatlarının gizlendiği özel bir yermiş. Hatta çevre sokakların birleşmesiyle burası âdeta bir cephane mıntkası oluvermiş.

Not defterimdeki "Tak Tak Sokak" beni durmaksızın kendine çekiveren bir yerdi. Oldukça dar ve sevimli bir sokağa girdiğimde Arnavut kaldırım sokaklardan her adımımızda yükselen "tak tak" seslerini duymamak mümkün değildi. Bazı kaynaklarda, bu sokaktaki bir ayakkabı tamircisinin çalışırken çıkardığı gürültünün sokağa ad olduğuna dair bilgiler de bulunmakta.

Piyalepaşa Mahallesi sınırlarındaki "Sahaf Mezarlığı Sokak" gideceğimiz yeni adrestir. Yorgunluğumuza rağmen sokak isimlerinin çekiciliği bu yolculuğu bitirmemize engel oluyordu. Osmanlı döneminde, eski kitap satıcılarının tümü bu sokaktaki bir mezarlığa gömüldüğünden bu ismi alan sokakta ölüm ve onun ürperticiliği hâlâ kol geziyordu.

Cihangir'de bulunan iki sokağa daha uğrayıp maceramızı sonlandırmak istiyordum. Bu sebeple "Merkep Bağirtan Sokağı"na yorgun adımlarla yol aldık. Dik bir yokuşa kurulan bu sokağı çıkmakta yük hayvanları o kadar zorlanırlarmış ki zavallı hayvanlar bağır bağır bağırılarlarmış. Yürümenin oldukça zor olduğu bu sokaktan sonra Cihangir'in en uzun sokağına vardık. "Sormagir Sokak" görenleri güzelliğiyle resmen buyur ediyordu. İsmi değiştirilip yeni bir isimle anılsa da sokağın eskileri hâlâ o eski ismi kullanmaya devam ediyor.

Yeni ve ilginç sokaklara yapacağım yeni bir seyahate kadar yazıma son noktayı koyarken İstanbul'un sokak isimlerinde saklı öykülerine olan merakımın, yolculuk boyunca attığım her adımda bir kat daha büyüdüğünü fark ettim.

Arhan ÖZÇELİK/891/9-E

KRİMİNAL SORULAR

Hangisi daha büyük suçtur sizce? Gerçek bir suçlu olmak mı yoksa masum birini suçlamak mı? Ya da nedir suç? Suç işlemek mi günahdır yoksa günah işlemek mi suçtur?

İnsan bazen öyle şeyler yapar ki, kendi iç sesiyle yargılandığı mahkemede bile ruhunu hapse gönderir. Hapsoldüğü o hücre öyle karanlıktır ki, öyle yalnızlık kokar ki, tek arkadaşı ona azap çektiren vicdanıdır. Geceleri uyumasına izin vermez vicdanı. Pişmanlığı o kadar yoğundur ki düşüncelerinden sıyrılıp kısacık bir an nefes alsa, bu kez vicdan azabı duymadan aldığı nefesler için gözlerini yumuncaya dek her nefeste kahrolur. Asıl suç pişman olmamak mıdır yoksa suç işlemek mi?

Suç, kanunlara mı karşıdır yoksa insanlığa mı? İnsanlık mı suçludur yoksa suçun oluşumundaki kışkırtıcı davet mi?

Ceza neden vardır? İntikam almak bir cezalandırma biçimi midir? Bazen insanlar suça suç ile karşılık verirken işlediği eylemin suç olduğunu görmez, ona adalet olarak bakar. Oysa hepimiz biliriz ki, asıl önemli olan bakmak değil görmektir. "Deli deliyi görünce çomağını saklar." derler. Hem belki de intikam korkusu kişiyi suç işlemekten alıkoyan önemli bir etkidir. O zaman şunu da sormamız gerekir: Kişi, intikamdan; yani kendisine karşı suç işlenmesinden korkuyorsa neden suç işler?

Hiç düşündünüz mü: Neden suçu işleyen kişi işlenen suçtan daha önemlidir çoğu zaman?

Asıl soruyu soralım şimdi: Suç, işlenmek zorunda mıdır bazen?..

YAĞMURLAR BİLİRİM..

“Herkesin ezberinde tuttuğu bir yağmuru olmalı.” Bazen elinde sıcak bir kahve fincanıyla izlersin yağmuru. Bazen o yağmuru yaşarsın. Damlaların birer birer yüzüne dökülmesine izin verirsin. Herkesin yağmuru farklıdır, herkes farklı yaşar her yağmuru.

İnsan o damlaların ahenginin kulaklarına ulaşmasına izin vermeli, izin vermeli insan içinde biriken kirlerin akıp gitmesine.

Ben yağmuru bir bahar gibi yaşarım. Hoş, eğlenceli, hızlı bir temizliğin zevkini tadarım. Tecrübeli ruhumun çatlardan usul usul akmasına izin veririm. Çiçekler gibi ısınırım her yağmurda.

Yağmuru kötü bilmemeli insan; bir kuşun ağaç dalına özlemi gibi, çatlayan toprakların sevinci gibi hissetmeli yağmuru.

Mutluluk hazır gelmez, onu insan yaratır. Seversen yağmuru, yenilenir ruhun. Yağmuru seversen ruhun yeşerir. Yağmur bir şiirin ilk dizesi gibi düşerken ruhumun yapraklarına, sararmış anılarım dinlenir zihnimin kuytularında. İpince bir hüzünden sevinç sağanakları boyverir göğün altında. Bulutlara ortak olan yalnızlığımız aynı anda buluşur göz yaşlarıyla. Bulutlar içini dökerken biz de arınırız içten içe.

Yağmur, altında oturup gökyüzüne bakınca güzel. O masmavi gökyüzünün bize gönderdiği bir mesaj olduğunu, bulut söyleyecek sözü olduğunu, içimizin solmuş bahçelerini yeşerttiğini bilmeli insan.

“Herkesin ezberinde tuttuğu bir yağmuru olmalı.” Hatırlayınca içi huzurla dolan...

KUŞLAR VE YALNIZLIK

Sonbaharda uçuşan kuşlar vardı kalbimde.

Ama terk etti her biri, herkes gibi.

Kupkuru ağaçlar gibiydi kalbim

Yaprakları tarafından terk edilen.

Neydi gerçekten yalnızlık?

Acı gerçekle yüzleşmek,

Kendini fark etmek,

Belki de sonsuza kadar düşünmekti.

Beni terk eden kuşlar, umutlarımdı.

Yapraklar gibi kuruyup vazgeçtiler benden.

“Boş ver” dedi etrafımdaki herkes,

Ne de olsa doluyordu her boşluk kendiliğinden.

Hayrünnisa DEMİR / 9-E / 829